

отнася към този въпрос с известна насмешка. Безсмъртен е само споменът за миналото, който живее в настоящето. Що се отнася до поетическото безсмъртие, думата “слава” му звучи “като някаква обидна и жестока глума”, като “присмех зъл* /”Славата на поета”/.

Философско-поетически дневник

Както виждаме съвсем естествено е, че с течение на годините интересът на поета към основните проблеми на човешкото битие все повече се засилва и в центъра на неговото внимание се оказва понятието смърт. Навярно Яворов е изчакавал подходящо време да се изкаже по-цялостно по този въпрос, което става при пребиваването му в Париж по повод смъртта на Мина. Тогава създава своя толкова оспорван “Философско-поетически дневник” /19 Ю/. Каквито и уговорки да правим, както и да го възприемаме, в този дневник, писан почти в края на живота му, е неговата жизнена философия и заедно с това мистичните му прозрения и естетическа интуиция. И ако поетическите му творби са израз на неговата емоционална реакция, “Философско-поетически дневник” отразява личностното самосъзнание на поета. Тук понятието “Смърт” се поставя наред с такива понятия като “любов”, “съдба”, “религия”, “страдание”, “революция”, “истина”. Съвсем логично Яворов идва до вече познатото ни заключение и в духа на Платон казва, че “Философията е била винаги лице срещу лице с тайната на битието и никога тя не опази съмнението като един свой истински научен дух. Тя винаги, у всеки философ отделно, дава по едно ясно и кратко, съвсем категорично разрешение на най-голямата и тъмна тайна.”

Оказал се “лице срещу лице с тайната на битието”. Яворов се опитва да проникне в “най-голямата и тъмна тайна”, каквато за него е смъртта на Мина. Той недвусмислено заявява, че пред лицето на “СМЪРТТА” се чувства съвсем безсилен, че за него “тъмното”, “загадъчното”, “тайнственото”, “мистериозното” побеждават “светлото” и “божественото” начало в живота. Затова прекрасният лик на любимата Мина застава пред него осквернен, разбит, глещ, превърнат в прах. От тук прави извода, че смъртта в края на краищата излиза победителка над “вълшебното тържество” на любовта. Пред лицето на смъртта по-реално, по-действително и непредотвратимо се оказва не божественото, не нетленното, не и свет-